

Foto: Kennet Hofberg

Vinterns fågelrika Skåne

10-13 januari 2025

Stockholms ornitologiska förening

[Www.stof.nu](http://www.stof.nu)

Res med Stockholms ornitologiska förening—prisivärda resor för medlemmar med ledare som ställer upp ideellt

Fredag 10 januari

Framme i Lund hämtade Gustav och Lasse minibussarna vi skulle färdas i under våra dagar i Skåne. Medan de var iväg så plockade vi andra fram kikarna och passade på att skåda vid stationen, både röd glada och råka räknades in, och så tamduva förstås.

Traditionsenligt blev sedan det första stoppet hos hornugglan vid van Dürens väg. Ugglan var inte helt lätt att upptäcka, men satt ändå där och viftade på örat. Med hjälp av varandra lyckades alla få in den i kikaren till slut.

Brunand, hona och hanne

Foto: Kennet Hofberg

Svårskådad hornuggla Foto: Kennet Hofberg

Vi lämnade ugglan och for vidare mot Lunds reningsdammar som bland annat bjöd på smådopping, rörhöna, snatterand, brunand, bläsand och en förbiflygande ormvråk. Efter idogt spaningsarbete lyckades

Gustav till slut få syn på försärlan som vi visste skulle finnas där, och vi andra fick också njuta av den.

Turen gick vidare till Lomma södra där det blåste kyliga vindar. Grågäss, krickor, skratmåsar. Till stor glädje lyckades vi även hitta två stiliga stjärtänder (utfärgade hannar) som knatade omkring i strandkanten. Vi hade även hoppats på att få se en eller ett par havssulor, men det lyckades tyvärr inte denna gång trots att flera av oss spanade ut över havet. Vi kände oss ändå nöjda med stoppet och for vidare mot nya mål.

Stiliga stjärtänder!

Foto: Klas Reimers

Från Lomma Södra var det inte långt till Lomma kustdammar, även kallat Fyrkanten. Här var målarten bergand, vilket vi också fick se! Det kan vara lätt att lura sig när man ser en viggghona med mycket vitt på näbben och tänka att det är en bergand. Men även viggghonor

Bergand hona

Foto: Klas Reimers

kan ju ha mycket vitt på näbben. När man ser dem tillsammans är det lättare att skilja dem åt. Förutom det vita på näbben och avsaknad av nacktofs så är berganden något större än vigggen, och hannen är dessutom gråmönstrad på ryggen. Viggghonan däremot är brun på ryggen och hannen svart. Cirka 10 bergänder, både hannar och honor, låg tillsammans med oräknade vigggar på vattnet.

Efter Lomma var det dags att åka till vandrarhemmet i Blentarp och checka in. När alla fått in sitt bagage på rummen blev det en tur till Amazing pizza i Sjöbo där middagen intogs. Här fanns mängder av pizzor att välja på, och den som ville kunde få sin pizza toppad med pommes frites!

Pommespizza

Foto: Lasse Berglund

Dagen avslutades med shopping på Coop utanför Sjöbo. Sedan bar det hem till vandrarhemmet, artgenomgång och bums i säng.

Röd glada över Lunds centralstation

Foto: Kennet Hofberg

Intensiv skådning i Lomma

Foto: Kerstin Nordenadler

Lördag 11 januari

Vädret blev något annorlunda än gårdagens prognos lovade. Förväntningarna var en solig men blåsig dag, men istället möttes vi av en äkta skånsk snöstorm. Framme vid dagens första lokal, Sandhammaren, fick vi ta på oss alla extrakläder vi tagit med oss. Även om det var lite besvärligt med sikten ibland så fick vi ändå in en hel del. Här fick vi till exempel resans första lommar (1 stor och 2 små), alfåglar, svärtor, sjöorrar, ängspiålar och en svart rödstjärt.

Storlom med stora fötter

Foto: Klas Reimers

När vi fått nog av blåsten vid Sandhammaren drog vi vidare för lite gässspaning vid Kabusa.

Sånglärkor i snö

Foto: Klas Reimers

Det gav sädgäss, bläsgäss, vitkindade gäss och också lite sånglärkor som tryckte i snön. Det fanns även ett par flockar av andra mindre fåglar, men vad var det? Vinterhämpling? Gråsiska? Eller något annat? Bilder togs, diskussioner uppstod, vandring över frusen åker och klättring över taggtråd för att komma närmare. I slutänden vägde det över för vinterhämpling, men helt säkra blev vi nog inte.

Vid Kabusa hade vi också en ljus vråk som surfade på vindarna ovanför huvudena på oss. Lovande kandidat för fjällvråk, men slutade i en ormvråk när den till slut visade upp en mörk övergump. Stilig var den i alla fall.

Färden gick vidare till Världens ände i Ystad. Gruppen spred ut sig lite grann för att få lä och passade då på att värma sig med en fika. En flock snösparvar höll till bakom ett staket och flaxade upp ibland så att de flesta av oss fick se dem, mer eller mindre bra. Svarthakedoppingen däremot, och ytterligare ett par svarta rödstjärtar, sågs endast av några i gruppen.

Vid en matning som låg bakom några bodar lyckades vi få in pilfink, gråsparv och rödhake. Check på reselistan innan vi satte oss i bilarna igen! Nu bar det av mot Fyledalen och, förhoppningsvis, kungsörn!

Skådning vid Världens ände

Foto: Kennet Hofberg

Lyckan över att få se en kungörn!

Foto: Kerstin Nordenadler

Väl framme i Fyledalen hinner vi inte ens ut ur bilarna förrän Lasse ropar och pekar — kungörn! Alla tumlar ut och får in örnen i kikaren, och visst är det en kungörn! Bättre mottagande hade vi ju inte kunnat få.

Efter att örnen försvunnit bakom trädtopparna spanade vi av dalen, samtidigt som lunch intogs. Ett gäng enkelbeckasiner höll till vid vattendraget nedanför oss. Här fanns också smådopping, krickor och sångsvan. Då och då flög flockar med tundra- och skogssädgäss över oss. Rödglador syntes mest hela tiden. Men kan man tröttna på rödglador? Nej!

Precis när vi skulle packa in tubkikare och ryggsäckar i bilarna för avfärd kom en havsörn och cirklade över oss och vinkade av oss på färden.

Salskrakar i snöyra

Foto: Kennet Hofberg

Ett kort stopp vid Baldringe kyrka gav ytterligare sädgäss, och vi for vidare med siktet inställt på Vombsjön och Vombs ängar.

På vägen passerade vi Svartskylle naturreservat där det fanns en liten damm som bil två tyckte såg intressant ut. Det blev ett kort stopp där och som belöning visade sig två honfärgade salskrakar upp sig.

Lagom när vi kom fram till Vombsjön så tittade solen fram. Vi spanade efter kungsfiskare i Klingavälsåns utlopp, utan att den visade upp sig. Men vid strandkanten i Vombsjön fick vi i alla fall en tjusig ägretthäger, belyst av solstrålar. Vombs ängar var till stor del översvämmade och frusna och det var

Sol över Vombsjön!

Foto: Kerstin Nordenadler

inte så mycket fågelliv att ta del av. Men till vår glädje fick vi syn på en pilgrimsfalk från ett av tornen. Visserligen på avstånd, men ändå.

Dagens sista stopp blev Flyinge kungsgård. Förutom vita storkar hade vi en kungsfiskare

och både kandidater och bestämda kaspiska trutar i dammen och på den gedigna gödselstacken. Nu sänkte sig skymningen och rödgladorna flög mot nattkvist i en dunge nära kungsgården. Minst 30 rödglador räknade vi till, det fylldes hela tiden på med flera. Men vi drog oss "hem" till Blentarp.

En god middag intogs på Blentarps Byakrog. Artgenomgång och sedan i säng. Det var inga som helst problem att somna efter dagens alla upplevelser.

Kaspisk trut Flyinge

Foto: Hugo Isaksson

Söndag 12 januari

En ganska tuff dag även idag. Visserligen sken solen och gjorde landskapet ljust och inbjudande, men vinden var isande kall. Under dagen avverkade vi några lokaler i den nordvästra delen av Skåne med början i Torekov, nästan på gränsen till Halland.

Ejdrar vid Svarteskär

Foto: Klas Reimers

I Torekovs hamn spanade vi efter toppskarvarna vid Svarteskär, och det tog inte många minuter innan vi fått in både toppskarvar och storskarvar i kikarna. Förutom tofsen på huvudet, som även storskarvar kunde se ut att ha i vinden, så är toppskarvarna mindre än storskarven, har hängbuk och gör ett litet skutt när de ska dyka.

Förutom toppskarv fick vi njuta av smålom, tordmule, tobisgrissla och ejder. På stranden en bit norrut upptäcktes även en skärpiplärka.

Vi drog oss söderut till Sandön i Utvälinge. Eftersom alla ville dra vidare till Höganäs och leta efter en turkestanrödstart så blev stoppet här ganska kort. Men vi hann ändå med att notera 13 storspovar och en familj skäggenes som hördes och syntes i vassen alldeles vid parkeringen.

Raskt drog vi alltså vidare till Höganäs med förhoppningar om turkestanrödstarten som uppehållit sig där några dagar. Vi fann den inte, kanske hade den farit iväg med gårdagens stormvindar, men den var ändå väl värd försöket. Som tröst kunde vi njuta av den härliga synen av några havssulor. Vi stockholmare är ju inte så bortskämda med havssulor. Snösparvar, vinterhämplingar och en ensam sädesärta förgyllde också stoppet.

Årets första sädesärta?

Foto: Kennet Hofberg

Njuter i solen

Foto: Okänd

Innan vi lämnade Höganäs intogs lunchen. Somliga ville inte ge upp hoppet om turkestanrödstarten och satt i skuggan och spanade mot det område den setts tidigare medan de åt. Andra passade på att njuta av solen under måltiden, och koppla av lite på en bänk. Lika bra strategier hur man än valde att göra.

Mätta och belåtna efter lunchen kunde vi sedan dra vidare till nästa lokal — Sofiero.

I Sofiero var det dags att göra ett försök på trädgårdsträdskrypare. Vi parkerade bilen och gick in bland träden där den brukade hålla till. Lyssnade, spanade. Där var den! Nej det var en vanlig trädskrypare... Men den där då? Nej, en annan vanlig trädskrypare. Efter ännu ett antal ”vanliga” trädskrypare var det tydligt att Sofiero är paradiset för trädskrypare.

Men så hördes ett tydligt ”tyyt” och vi förstod att den fanns någonstans bland träden, det gällde bara att hitta den. En kandidat blev synlig, men kändes tveksam och kan ha varit en hybrid. Men till slut dök den rätta fågeln upp så att åtminstone några i gruppen också fick se den!

Som tröst fick istället alla se kattugglan Bob. Mona som var med på resan är också lokal skådare och kände till

Bob poserar i sin björk Foto: Kennet Hofberg

vilket träd Bob brukade hålla till i. Bob visade gärna upp sig där han satt i sin sönderblåsta björk, van vid nyfikna människor.

Trädgårdsträdskrypare! Foto: Klas Reimers

Just som vi skulle lämna Sofiero kom ett larm — rödhalsad gås i Norråker utanför Löddeköpinge. När vi kom fram var det en skådare på plats som nyligen sett den, så vi visste att den var kvar. Nå-

gonstans bland alla vitkindade gäss... Man kan tro att det ska vara lätt att hitta en gås med röd hals bland alla svartvitgråa vitkindade gäss, men så är det inte. Lite frustrerade skådare ropade ”Är det någon som ser den? Nej inte nu. Men nu ser jag den, framför ladan!”. Vi jobbade intensivt på den och till slut hade alla i gruppen sett den rödhalsade gåsen innan det började skymma. Som bonus fick vi också se en hona blå kärnhök som dök upp vid ett par tillfällen medan vi gick igenom gässen.

Bobs björk Foto: Kerstin Nordenadler

Efter Norråker var det dags att åka hem till vandrarhemmet och där väntade oss dagens andra kattuggleupplevelse. Ett par kattugglor hoade till varandra när mörkret föll. En uggle hördes också under natten eller tidiga morgonen när den hoade utanför vandrarhemmet. Fin upplevelse att ligga i sängen och lyssna på en kattuggla!

Eftersom vi var nöjda med gårdagens middag på Byakrogen i Blentarp blev det samma middagsställe denna kväll. Efter middagen bar det hem till artgenomgången och sedan direkt i säng.

Gås med röd hals Foto: Hugo Isaksson

Måndag 13 januari

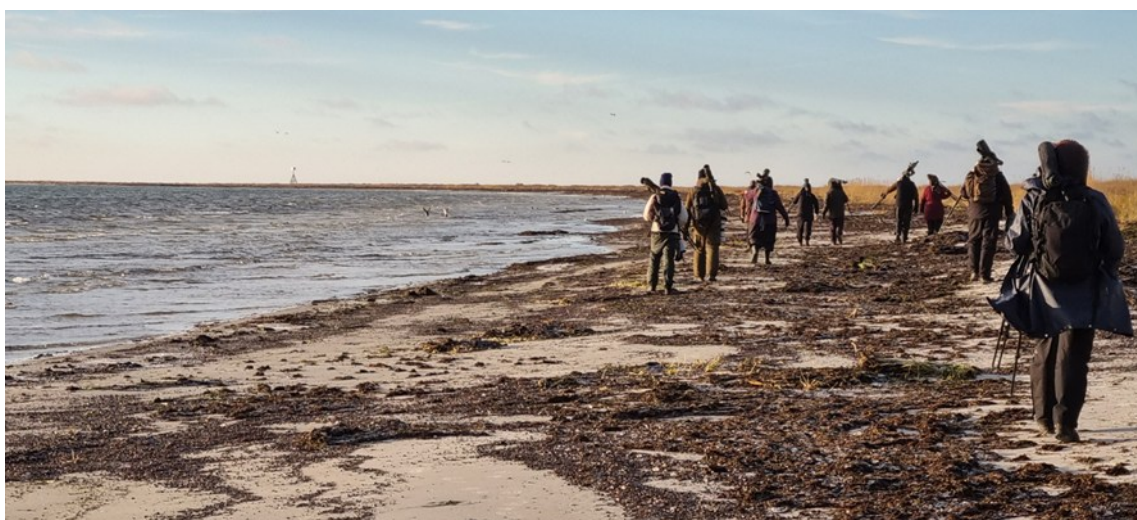
Fjärde och sista dagen på resan i det vintliga Skåne. Dags att packa och ta adjö av Blentarps vandrarhem för denna gång. Vi började dagen i Skanörs hamn. Samtidigt som oss anlände en kvinna och en man i morgonrockar redo för ett dopp i havet, men ingen i gruppen blev sugen att hänga på. Målet med stoppet var istället att få syn på den praktejder som rapporterats där. Lite vanliga ejdrar, småskrake, viggas, och annat smått och gott sågs bland vågorna, men tyvärr ingen praktejder.

Havstrut Skanörs hamn

Foto: Kennet Hofberg

Efter Skanörs hamn for vi vidare till andra sidan näset och gick med förhoppningsfulla steg ut mot Måkläppen, på vägen fick vi se en pilgrimsfalk sittandes på ett sjömärke, några oidentifierade vadare låååångt bort, en överflygande grönfink (resekryss!) med mera. Men högvattnet satte stopp för promenaden och vi fick vika av mot vindskyddet på Nabben, där vi passade på att ta en fika och planera för nästa stopp.

Mot Måkläppen!

Foto: Kerstin Nordenadler

Nästa lokal blev Albäcksåns mynning utanför Trelleborg. Här spanade vi efter turkduva när vi åkte igenom samhället, men ingen tur denna gång. Det vi främst var ute efter var dock om det skulle finnas någon rödbena vid själva åmynningen, och det fanns det. En rödbena gick omkring på stranden bland bläs- och gräsänder.

Isländsk rödbena

Foto: Klas Reimers

Där är den!

Rödbenan var av underarten isländsk rödbena som brukar övervintra i Skåne.

Under lunchen som intogs under detta stopp var det ett par av deltagarna som också lyckades få in ytterligare ett nytt resekryss — kungsfågel!

Dagens och hela resans sista lokal, Löddesnäs, brukar bjuda på ett mycket livligare fågelliv än idag, men vi spanade ändå av området för att se om vi kunde hitta något spännande. Vi började känna oss ganska trötta vid det här laget och skådningen blev kanske inte lika intensiv som vid tidigare lokaler vi besökt under våra dagar i Skåne. Men lite såg vi i alla fall. Sparvhök, skäggmes, ormvråk, korp, ängspiplärka, gråhäger var några av de arter som visade upp sig. Ett avslappnat stopp blev det.

Och inte minst så träffade vi på en bekant till Mona som ställde upp och tog det obligatoriska gruppfotoet av oss!

Förflygande gråhäger

Foto: Klas Reimers

Fågeltornet i Löddesnäs

Foto: Kerstin Nordenadler

Foto: Kerstin Jönsson

Hela gänget. Övre raden från vänster: Klas Reimers, Kennet Hofberg, Anders Zetterlund, Lasse Berglund (chaufför), Mona Hansson, Eva Karlsson, Mova Hebert, Erik Roos, Jan Boije. Främre raden från vänster: Hugo Isaksson, Caroline Kling, Gustav Knall (ledare och chaufför), Kerstin Nordenadler (ledare), Yvonne Johansson, Ulf Törnblom, Maj-Britt Oliw, Jarl Schuberth.

Tamduva på perrongen i Lund Foto: Lasse Berglund

Efter Löddesnäs bar det av till Lunds station för hemresan, vi var där i god tid för att hinna packa om och eventuellt byta lite kläder innan tåget gick. Det visade sig dock vara helt i onödan. På grund av en olyckshändelse blev tåget från Lund till Stockholm ett par timmar försenat. Vi tillbringade tiden i vänthallen men också på perrongen då informationen om när tågen skulle komma igång igen i första hand gick ut där. På perrongen fick vi sällskap av en tamduva som fick bli vår sista fågelobservation på resan.

Eftersom tåget blev försenat från Lund hann klockan bli ganska mycket innan vi rullade in på Stockholms central. Men de flesta av oss var ändå hemma vid halv tolv. Ganska trötta, men ändå belåtna efter växlande blåsiga, snöiga, kalla, varma (någon dag var det lite varmt i alla fall) och soliga dagar i Skåne.

Några kommentarer från deltagare:

- Väldigt rolig resa och en stor naturupplevelse också med allt från Sandhammarens närkontakt med havet till Falsterbos sanddynor och tångdrivor, Fyledalens bokskogar och våtmarkerna runt Vomb. I år med extra närkontakt med vind och kyla! Varit två gånger tidigare i Skåne i januari, men aldrig upplevt sån köld, men det var lärorikt. Det blir ytterligare ett lager nedpackat nästa år. Man får beräkna som om det vore en resa till Nordpolen. (Caroline)
- Stort tack för en riktigt bra resa. Det bästa var själva tempot i skådningen. Det vill säga lagom mycket tid på varje lokal. (Anders)
- Jag tyckte att resans höjdpunkter var kungsörnen i Fyledalen och den rödhalsade gåsen. Kattugglan Bob var också kul. Den sista dagen var lite tråkig eftersom det var så glest på fågel. Tycker ändå att resan var superkul och väldigt bra planerad! (Hugo)
- Tack för en härlig resa. Jag tycker det var tråkigt att vi missade både den amerikanska bläsanden och turkestanrödstjärten. Jag inser att vi av praktiska skäl inte kunde ha åkt dit till det lokalerna tidigare än vad vi gjorde. Sedan att jag missade trädgårdsträdskryparen får jag skylla på min dåliga syn. Utmärkt att jag kunde få eget rum. (Ulf)
- Min starkaste upplevelse var när kattugglan hoade på kvällen innan vi gick till restaurangen. Har aldrig hört förut och det var väldigt trevligt att dela upplevelsen med mina glada medresenärer. (Kennet)

Artlista

Fågel	Dag1	Dag2	Dag3	Dag4	Fågel	Dag 1	Dag2	Dag3	Dag4
Rödhsad gås			1		Ägretthäger		1		1
Kanadagås		1	1	1	Kungsöm		1		
Vitkindad gås		1	1	1	Sparvhök		1	1	1
Grågås	1	1	1	1	Blå kärnhök			1	1
Sädgås		1			Röd glada	1	1	1	1
Bläsgås		1	1		Havsörn		1	1	
Knölsvan	1	1	1	1	Ormvråk	1	1	1	1
Sångsvan	1	1	1	1	Kattuggla			1	1
Gravand				1	Homuggla	1			
Snatterand	1			1	Kungsfiskare		1		
Bläsand	1	1	1	1	Större Hackspett			1	
Gräsand	1	1	1	1	Tomfalk	1	1	1	1
Stjärtand	1				Pilgrimsfalk		1		1
Kricka	1	1	1	1	Skata	1	1	1	1
Brunand	1	1			Kaja	1	1	1	1
Vigg	1	1	1	1	Råka	1	1	1	1
Bergand	1	1		1	Kråka	1	1	1	1
Ejder			1	1	Korp		1	1	1
Svärta		1	1	1	Blåmes	1	1	1	1
Sjöorre		1	1	1	Talgoxe	1		1	1
Alfågel		1		1	Skäggmes			1	1
Knipa	1	1	1	1	Sånglärka		1		
Salskrake		1			Kungsfågel				1
Storskrake	1	1	1	1	Gärdsmyg	1	1	1	1
Småskrake		1	1	1	Nötväcka		1		
Fasan	1	1	1	1	Trädkrypare			1	
Tamduva	1	1	1	1	Stare		1		1
Ringduva	1	1	1	1	Koltrast	1	1	1	1
Rörhöna	1	1			Björktrast	1	1	1	1
Sothöna	1	1		1	Rödvingetrast			1	1
Smådopping	1	1		1	Taltrast				1
Skäggdopping	1	1	1	1	Rödhake	1	1	1	
Svarthakedopping		1			Svart rödstjärt		1		
Storspov			1		Gråsparv		1	1	
Kärnsnäppa				1	Pilfink		1	1	
Enkelbeckasin		1			Forsärla	1			
Rödbena				1	Sädesärla			1	
Skrattmåås	1	1	1	1	Ängspiplärka		1	1	1
Fiskmåås	1	1	1	1	Skärpiplärka			1	
Havstrut	1	1	1	1	Stenknäck	1			
Gråtrut	1	1	1	1	Grönfink				1
Kaspisk trut		1			Vinterhämling			1	
Tordmule			1		Steglits		1		1
Tobisgrissla			1		Grönsiska			1	
Smålom		1	1		Snösparv		1	1	
Storlom				1	Gulsparv		1		
Vit stork		1			Sävspark				1
Havssula			1		trädgårdsträdskrypare			1	
Toppskarv			1		Tundrasädgås		1		
Storskarv	1	1	1	1	Arter/dag	42	68	64	61
Gråhäger	1	1	1	1	Nya /dag	42	32	18	8
Totalt sedda arter	100	Inklusive Tundrasädgås							

Lokaler vi besökte

Dag 1

Lunds centralstation
Van Dürens väg
Lunds reningsverksdammar
Lomma Södra
Lomma kustdammar (Fyrkanten)

Dag 2

Sandhammaren
Kabusa/Hammar
Världens ände
Fyledalen
Baldringe kyrka
Svartskylle naturreservat
Flyinge kungsgård

Dag 3

Torekov
Sandön/Utvälinge
Höganäs
Sofiero
Norråker/Löddeköping
Blentar vandrarhem

Dag 4

Skanörs hamn
Falsterbo
Albäcksåns mynning
Löddesnäs

Exkursionsledare var Gustav Knall och Kerstin Nordenadler

Chaufförer var Gustav Knall och Lasse Berglund

Bilderna i rapporten är tagna av Hugo Isaksson, Kennet Hofberg, Kerstin Nordenadler, Klas Reimers och Lars Berglund.

Artlistan är sammanställd av Gustav Knall

Reseberättelsen är skriven av Eva Karlsson

Rödvingetrast i Kabusa

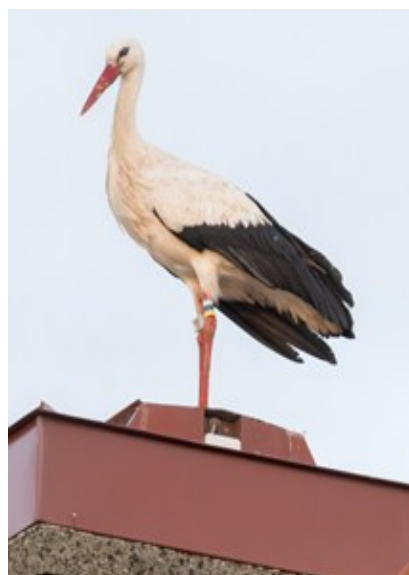
Foto: Kennet Hofberg

Några bonusbilder

Morgon vid sandhammaren

Foto: Lasse Berglund

Vit stork i Flyinge

Foto: Klas Reimers

Sävspurv vid Nabben

Foto: Kennet Hofberg

Vitkindade gäss över Nabben

Foto: Kennet Hofberg

Kattugglan Bob i Sofiero

Foto Kennet Hofberg

Havsörn i Fyledalen

Foto: Kennet Hofberg

Skrattmåsar vid Världens ände

Foto Kennet Hofberg

Gräsand går in för landning

Foto: Kennet Hofberg